

Home>Een beoefenaar van een juridisch beroep vinden>Een deskundige zoeken

Een deskundige zoeken

Polen

I. Lijsten en registers van deskundigen

Elke regionale rechtbank houdt zelf een lijst van deskundigen aan. De lijst wordt gepubliceerd door de president van de rechtbank. Zie:

<https://lublin.so.gov.pl/lista-bieglych,m,m1,2,270> voor Lublin of

http://www.krakow.so.gov.pl/fck_pliki/file/Testowy/Biegli/Biegli_20180205_strona.pdf pliki/file/Testowy/Biegli/Biegli_20180205_strona.pdf voor Krakau. De registers zijn door iedereen in te zien.

Er geldt een leeftijdscriterium dat inhoudt dat alleen iemand die 25 jaar of ouder is, als deskundige kan worden aangewezen. Een deskundige wordt geacht te beschikken over bepaalde theoretische en praktische kennis op het gebied van wetenschap, technologie, kunst, ambacht of enige andere bekwaamheid. De criteria zijn niet officieel vastgelegd. Of een kandidaat beantwoordt aan alle voorwaarden waaraan een deskundige moet voldoen, wordt beoordeeld door de president van de regionale rechtbank. Met het oog op registratie moeten deskundigen een eed afleggen. Wie op de lijst van deskundigen wil worden geplaatst, moet daartoe een verzoek indienen bij de president van de regionale rechtbank.

De president van de regionale rechtbank kan een deskundige uit het register schrappen:

als de deskundige daarom vraagt;

als de deskundige niet meer voldoet aan de eisen om de functie te vervullen, of als is vastgesteld dat hij bij zijn benoeming niet voldeed aan die eisen en er nog altijd niet aan voldoet;

als daar dwingende redenen voor zijn, met name als de deskundige zijn werkzaamheden niet op passende wijze uitvoert.

Er geldt voor deskundigen geen specifieke gedrags- of ethische code, maar zij zijn wel gebonden aan het wetboek van burgerlijke/administratieve /strafrechtelijke rechtsvordering.

De registers worden regelmatig bijgewerkt. In januari van elk jaar maakt de president van de regionale rechtbank de lijst van gerechtelijke deskundigen bekend aan de districtsrechtbanken en het ministerie van Justitie en maakt onverwijld melding van iedere wijziging van de lijst en inleiding van een strafprocedure of geval van onbekwaamheid in verband met de betrokken personen.

Deskundigen worden geregistreerd voor een periode van vijf jaar.

Deskundigen worden op een lijst opgenomen op grond van hun specialistische kennis op het gebied van wetenschap, technologie, kunst, ambachten en andere bekwaamheden. Er zijn veel verschillende specialismen.

Wanneer zij eenmaal zijn ingeschreven, zijn deskundigen aan geen enkele specifieke verplichting onderworpen. Zij zijn bijvoorbeeld niet verplicht zich verder te scholen, hoewel er wel nuttige onderwijs- en opleidingsmogelijkheden zijn. In de praktijk is het wel zo dat deskundigen die de volgende periode opnieuw willen worden benoemd, moeten kunnen aantonen dat zij hun kennis hebben verdiept (via cursussen, conferenties, vervolgopleiding enz.)

II. Kwalificaties van deskundigen

Een deskundige wordt geacht te beschikken over bepaalde theoretische en praktische kennis op het gebied van wetenschap, technologie, kunst, ambacht of enige andere bekwaamheid. De criteria zijn niet officieel vastgelegd. Of een kandidaat beantwoordt aan alle voorwaarden waaraan een deskundige moet voldoen, wordt beoordeeld door de president van de regionale rechtbank.

Het is niet nodig te zijn aangesloten bij een beroepsorganisatie om als deskundige te kunnen werken. Er is geen officiële verplichting voor deskundigen om hun bekwaamheden regelmatig te verbeteren en er is geen systeem voor doorlopende professionele ontwikkeling. Van deskundigen wordt niet geëist dat zij aantonen vervolgopleiding te volgen en er is geen methode om nieuw verworven kennis te toetsen. Zij moeten echter wel kunnen aantonen hun kennis te hebben verdiept, als zij ook voor de volgende periode willen worden benoemd.

III. Vergoeding van deskundigen

De vergoeding van deskundigen is vastgelegd in de verordening van het ministerie van Justitie van 24 april 2013 inzake de vaststelling van de honoraria van deskundigen, forfaitaire bedragen en de wijze van documenteren van noodzakelijke kosten voor het uitbrengen van een advies. De uurvergoedingen van de deskundigen zijn vastgelegd en maken deel uit van het in het begrotingsbesluit bepaalde basisbedrag. In de regel staat de beloning van deskundigen in verhouding tot het aantal uren dat zij besteden aan hun verslag en tot het niveau van hun opleiding. De verordening kent een minimumvergoeding en een maximumvergoeding.

De vergoeding van deskundigen wordt betaald door de rechtbank of door een partij. De partijen kunnen rechtsbijstand krijgen voor de vergoeding van deskundigen, zonder dat er tarieven zijn voorgeschreven.

De vergoedingen zijn vastgelegd in de verordening. In bijzondere gevallen, met name bij moeilijke opdrachten, kan bij specifieke rechterlijke beslissing het wettelijke tarief worden overschreden. Maar in de praktijk, in een civiele procedure, is een hogere vergoeding voor deskundigen alleen mogelijk met instemming van de partijen.

Als de rechter een deskundige benoemt in een burgerlijke zaak, moet de betrokken partij hem de vergoeding vooraf betalen. Deskundigen kunnen een voorschot op hun vergoeding krijgen, maar na afloop van de procedure beslist de rechter in het kader van de uitspraak in de hoofdzaak wie de kosten moet betalen. Het kan zijn dat de partijen de kosten samen betalen.

In een strafprocedure worden deskundigen door de staat betaald (en zijn de kosten daarvan alleen voor rekening van de verdachte als hij wordt veroordeeld): de door de staat betaalde kosten zijn onderworpen aan een financiële controle door de staat. Betalingen die in strijd zijn met de wetgeving inzake overheidsfinanciën, kunnen worden aangevochten.

IV. Aansprakelijkheid van deskundigen

Op grond van het strafrecht riskeert een deskundige die een onjuist advies uitbrengt, een gevangenisstraf die kan oplopen tot tien jaar.

In het burgerlijk recht zijn hierover geen specifieke bepalingen opgenomen. De aansprakelijkheid van deskundigen wordt beheerst door de algemene regels van het burgerlijk recht (onrechtmatige daad/verbintenissenrecht).

Deskundigen zijn niet verplicht een beroepsaansprakelijkheidsverzekering af te sluiten om zich in te dekken tegen eventuele aansprakelijkheid.

V. Aanvullende informatie over deskundigenprocedures

De benoeming van deskundigen is geregeld bij het besluit van het ministerie van Justitie van 24 januari 2005. Er staan aanvullende regels in de wetboeken van burgerlijke rechtsvordering, strafvordering en administratieve rechtsvordering. In civiele procedures kunnen de partijen verzoeken om de benoeming van een deskundige. In civiele procedures worden deskundigen gewoonlijk pas benoemd, nadat de verzoekende partijen de kosten voor het opstellen van een advies hebben betaald.

In het algemeen gelden voor civiele, strafrechtelijke en administratieve procedures dezelfde regels. Er zijn geen wezenlijke verschillen tussen de procedures voor benoeming in civiele, administratieve en strafzaken.

De deskundige mag zich alleen gerechtelijk deskundige noemen tijdens het voorbereiden en uitbrengen van een advies voor de rechter of het parket. Er zijn in Polen ongeveer vijftienduizend deskundigen.

1. Benoeming van deskundigen

Alleen de rechter en het parket kunnen deskundigen benoemen als gerechtelijk deskundige (op eigen initiatief of op verzoek van de partijen). Een advies dat is opgesteld door een deskundige die is benoemd door een rechter of het parket, is een speciaal bewijsstuk dat "deskundigenadvies" wordt genoemd.

De partijen kunnen zelf deskundigen in de arm nemen maar hun verslag wordt dan in het dossier naast andere bewijsstukken opgenomen.

a) Benoeming door een rechtbank

De rechtbank maakt gebruik van een lijst van deskundigen. Elke regionale rechtbank houdt zelf een lijst van deskundigen bij. Het is algemeen gebruik dat rechtbanken een deskundige benoemen aan de hand van een (lokaal) register. Het gebruik van een register is echter niet verplicht.

b) Benoeming door de partijen

De partijen benoemen weliswaar nooit een gerechtelijke deskundige maar kunnen in civiele en administratieve procedures wel zelf een deskundige in de arm nemen. Daarvoor hoeven zij niet een bepaalde procedure te volgen.

2. Procedure

a) Civiele procedure

In civiele procedures hoeft de deskundige niet aanwezig te zijn op een (eventuele) preliminaire zitting. De rechtbank bewaakt de voortgang van het onderzoek van de deskundigen aan de hand van het tijdschema. De rechter beoordeelt als "ultieme deskundige" de kwaliteit van het advies. De rechter is niet gebonden aan de adviezen in de deskundigenverslagen en het is aan hem te bepalen of een advies als basis kan dienen om de feiten vast te stellen in de zaak.

Deskundigenverslagen

De deskundige brengt schriftelijk verslag uit. Het verslag hoeft niet op een bepaalde manier te zijn gestructureerd. De deskundige is niet verplicht een voorlopig verslag uit te brengen. In zijn eindverslag moet de deskundige nader ingaan op de argumenten van de partijen. Het komt veelvuldig voor dat de deskundige een aanvullend verslag moet verstrekken, omdat een partij daarom vraagt en de rechter dat verzoek inwilligt, of omdat de rechter er zelf om vraagt. Die situatie kan zich voordoen als de deskundige niet alle aan hem voorgelegde vragen heeft beantwoord of als er later aanvullende vragen rijzen. De rechter vaardigt dan een nieuw bevel uit, waarin wordt vermeld dat er meer informatie nodig is en welke vragen er moeten worden beantwoord. De partijen kunnen een verzoek om aanvullende informatie indienen bij de rechter. In de praktijk neemt de kans op benoeming van een andere deskundige echter toe, naarmate het eerste verslag meer tekort is geschoten.

Deelname aan de zitting

Na het uitbrengen van hun verslag moeten deskundigen een zitting bijwonen om antwoord te geven op vragen van de rechter en de partijen. Zij kunnen voor de rechter worden onderworpen aan een contradictoir onderzoek.

b) Overige

Bepaalde deskundigen, voornamelijk psychologen, worden benoemd om het verhoor van getuigen of partijen bij te wonen. Zij evalueren in welke mate getuigen en partijen in staat zijn tot het doen en presenteren van waarnemingen.

De hier gepresenteerde informatie is in het kader van het project "Find an Expert" verzameld bij nationale contactpunten die zijn geselecteerd door het [European Expertise & Experts Institute \(EEEI\)](#).

Laatste update: 27/04/2023

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.